

“Oherwydd y mae fy llygaid
wedi gweld dy iachawdwriaeth”

Cymun Bendigaid ar Gân
Gŵyl Fair y Canhwyllau
30 Ionawr 2022 am 9.15am

Cadeirlan
Deiniol Sant
ym Mangor

Saint Deiniol's
Cathedral
in Bangor

Croeso i Gadeirlan Deiniol Sant ym Mangor.

Rydych chi'n sefyll rwan
lle safodd Deiniol bron i
fileniwm a hanner yn ôl.

Yma, yn y flwyddyn
525, bu iddo gynnull o'i
gwmpas gymuned lawn
ffydd, gobaith a chariad,
gan godi o'i chwmpas
ffens gyll—y **bangor**
gwreiddiol—iddi'n gysgod
ac yn noddfa.

Ein gweddi yw y cewch
chwithau, hefyd, eich
cofleidio yma gan yr un
ffydd, gobaith a chariad
a gyhoeddir gennym
heddiw ac sy'n ein
cyfareddu o hyd.

Yn Cymun hwn...

Yn y Cymun hwn byddwn yn cwrdd â
Christ mewn bara a gwin, ei Gorff a'i
Waed ef gyda ni.

1 Wrth inni ymgynnull, byddwn
yn paratoi ein hunain i gwrdd â
Christ trwy gyffesu ein pechodau
— y ffyrdd yr ydym wedi galaru Duw
yn ein bywydau — ac yn derbyn
gollyngdod, sef sicrwydd o faddeuant
Duw.

2 Yna rydyn ni'n gwrando ar
ddarlleniadau o'r Beibl, gan
ganfod yno arweiniad, her,
cysur a newydd da gan Dduw: geiriau
o obaith ac addewid y Nadolig hwn.
Ymatebwn trwy gyhoeddi ein ffydd
yn y Drindod Sanctaidd a chynnig i
Dduw ein gweddi dros bawb mewn
angen.

3 Yn galon i'n haddoliad heddiw,
byddwn yn cymryd bara a gwin,
byddwn yn gofyn am fendith
gweddnewidiol Duw arnynt, yn torri'r
bara, ac — fel aelodau o Gorff toredig,
trwsiedig Crist — byddwn yn Cymuno.

4 Daw ein haddoliad i ben wrth
inni dderbyn bendith Duw, yn
gynhالياeth inni wrth ymadael.

Waeth pa mor bell yn ôl y
gwnaethoch hynny ddiwethaf, mae
croeso i chi Gymuno yma heddiw. Os
hoffech chi Gymuno am y tro cyntaf,
neu gael eich Bedyddio, siaradwch ag
aelod o dîm yr Gadeirlan.

Ceir ffydd, gobaith a chariad yma i
bawb.

Addoli gyda ni heddiw

Mae'r llyfryn hwn yn cynnwys popeth a ddywedir ac a genir yn ystod ein haddoliad heddiw. Fe'ch gwahoddir i fynd â'r llyfryn adref gyda chi, i fyfyrion yn eich amser eich hun ar y geiriau sanctaidd sydd ynddo. Fodd bynnag, nid darllen neu arsylwi ydi addoli – ond gweithgaredd, a ninnau'n cymryd rhan, ochr yn ochr â'r rhai sy'n cynnull gyda ni ac, y tu hwnt i hynny, ochr yn ochr â llu'r nef i gyd. Dyrchefwch, felly, eich llygaid; sylwch ar liw, golau, sain, symudiad a harddwch; codwch eich llais; cyfranogwch yn yr hyn a fydd yn eich gweddnewid, o roi iddo'r cyfle.

Yn ystod ein haddoliad, rydyn ni'n dweud ac yn canu gyda'n gilydd y testun **mewn teip trwm**. Darperir cyfieithiadau o ieithoedd tramor. Mae croeso ichi wneud arwydd o'r Groes pan fydd y geiriau wedi'u marcio ag ✠. Cynigir cyfarwyddiadau eraill (rhuddellau) **mewn teip coch**; os ydych chi'n ei chael hi'n fwy cyfforddus, eisteddych yn hytrach na sefyll neu benlinio.

O'r Ddarllenfa

Pob wythnos, anfonir ebost "O'r Ddarllenfa" at danysgrifwyr gyda hysbysiadau ynghyd â delweddau wythnosol o fywyd y Gadeirlan a'r Ardal Weinidogaeth. Mae tanysgrifwyr hefyd yn derbyn diweddariadau am ddigwyddiadau a gweithgareddau arbennig. Os nad ydych chi eisoes yn danysgrifiwr, dilynwch y cod QR isod i dudalen we "O'r Ddarllenfa", a thanysgrifiwch ar waelod y dudalen, neu ewch i cadeirlan.eglwsyngnghymru.org.uk/Darllenfa/

Plant a theuluoedd ifanc

Ceir gweithgareddau a chrefftau yn ystod y Cymun Bendigaid ar Gân bob dydd Sul yng Nghapel Mair, ar gyfer unrhyw blant hyd at 11 oed. Mae'r crefftau a'r gweithgareddau yn amrywiol, gydag o leiaf un yn ymwneud â thema'r Cymun ei hun. Caiff y gofod hwn yn cael ei staffio gan oedolion cyfrifol, a bydd plant dros 5 oed yn gallu mynd a dod. Bydd plant yn parhau i fod yn gyfrifoldeb eu rhieni neu eu gwarcheidwaid bob amser. Yn y lle cyntaf, dylai plant sy'n 4 oed ac iau fod yng nghwmni rhiant neu warcheidwad oni bai bod trefniant ymlaen llaw gyda'r rhai ar ddyletswydd wedi'i wneud.

Diogelu

Mae diogelu plant ac oedolion sydd mewn perygl yn hanfodol, ac rydym wedi ymrwymo i feithrin amgylchedd lle mae pawb yn gallu addoli a chymryd rhan ym mywyd Cadeirlan Deiniol Sant yn ddiogel. Os oes gennych unrhyw bryderon, codwch nhw ar unwaith gydag aelod o dîm y Gadeirlan.

Hygyrchedd

Mae dolen glyw ar waith – gosodwch gymhorthion clyw i'r lleoliad T.

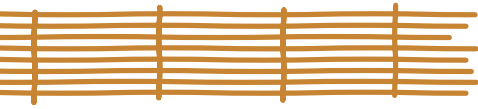
Mae copïau print bras o'r llyfryn hwn ar gael gan y stiwardiaid.

Os oes angen waffer heb glwten arnoch (yn cydymffurfio â'r gofyniad canonaidd am 20 rhan o glwten fesul miliwn), rhowch wybod i stiward.

Mae tai bach ym mhen dwyreiniol y Gadeirlan, trwy'r drws i'r chwith o'r sgrin y Cwîr.

Os bydd angen i ni adael y Gadeirlan mewn argyfwng, arhoswch ar eich heistedd a dilynwch gyfarwyddiadau'r stiwardiaid.

Trefn y gwasanaeth

Wedi'r hysbysiadau, codwn ar ein traed ar ganiad y gloch

Cynnull

Eryn

4/2

Goleuni'r byd yw Crist,
Tywysog ein hachubiaeth,
y seren fore yw
a gwawr ein gwaredigaeth.
Ein gobaith ydyw ef,
perffeithydd mawr ein ffydd,
diddarfod gariad yw
sy'n troi pob nos yn ddydd.

Ein heddwch ni yw Crist,
fe greodd un ddynoliaeth,
a chwalodd drwy ei gnawd
ganolfur o elyniaeth.
Nawr drwyddo at y Tad
mae ffordd i bawb i ddod;
aelodau teulu Duw
sy'n cyd-ddyrchafu'i glod.

Ein bywyd ni yw Crist,
mae'n Arglwydd ar farwolaeth;
gollynga ni yn rhydd
o rywmau llygredigaeth.
Dyrcahfw'n enw'r Oen,
rhow'n iddo newydd gân;
gogoniant fo i'r Tad
a'r Mab, a'r Ysbryd Glân.

Geiriau

George Wallace Briggs (1875-1959)

Efelychiad

Dyfnallt Morgan (1917-1994)

Cerddoriaeth | "Nun Danket"

Johann Crüger (1598-1662)

Parhawn ar ein traed tan ddechrau'r Gloria in excelsis Deo

Cyfarchiad

✠ Yn enw'r Tad, a'r Mab, a'r Ysbryd Glân.
Amen.

Gras a thangnefedd a fo gyda chwi.
A'th gadw di yng nghariad Crist.

“Oherwydd y mae fy llygaid wedi gweld dy iachawdwriaeth, a ddarperaist yng ngwydd yr holl bobloedd.”

Cyffes

Gan gynnull i ddathlu'r Cymun Bendigaid er gogoniant i Dduw, ymbaratown gan gyffesu ein pechodau,

ni sydd yn dy goflaid, O Dduw gyda ni,
ond sy'n methu cyd-fyw â'n gilydd;
ni sy'n moli dy gariad diderfyn, O Dduw gyda ni,
ond sy'n syllu'n ddirugaredd ar friw ac anghyfiawnder;
ni sy'n hiraethu am dy fy ddyfod i'n calonnau, O Dduw gyda ni,
ond yn amddifadu'n dyheu, ddaw'n llugoer at y rhodd.

Cyd-weddiwn.

**Dad nefol,
yr ydym wedi pechu ar feddwl, gair a gweithred,
a heb wneud yr hyn a ddylem.**

**Mae'n wir ddrwg gennym,
ac yr ydym o ddifrif yn edifarhau.
Er mwyn dy Fab Iesu Grist a fu farw drosom,
maddeua inni'r cwbl a aeth heibio
ac arwain ni yn ei ffordd ef
i gerdded fel plant y goleuni.
Amen.**

Yr hollalluog Dduw a drugarhao wrthych,
✠ maddau ichwi a'ch rhyddhau o bechod,
a'ch cadw yn y bywyd tragwyddol.

Amen.

Gloria in excelsis Deo

Gloria in excelsis Deo.

Eisteddwn

Et in terra pax hominibus bonae voluntatis. Laudamus te,
benedicimus te, adoramus te, glorificamus te, gratias agimus
tibi propter magnam gloriam tuam, Domine Deus, Rex caelestis,
Deus Pater omnipotens. Domine Fili unigenite, Iesu Christe,
Domine Deus, Agnus Dei, Filius Patris, qui tollis peccata mundi,
miserere nobis; qui tollis peccata mundi, suscipe deprecationem

nostram. Qui sedes ad dexteram Patris, miserere nobis.
Quoniam tu solus Sanctus, tu solus Dominus, tu solus Altissimus,
Iesu Christe, cum Sancto Spiritu: in gloria Dei Patris. Amen.

Cyfieithiad

*Gogoniant yn y goruchaf i Dduw. Ac ar y ddaeear
tangnefedd i'r rhai sydd wrth ei fodd. Moliannwn
di, bendithiwn di, addolwn di, gogoneddwn di,
diolchwn i ti am dy fawr ogoniant. Arglwydd
Dduw, Frenin nefol, Dduw Dad Hollalluog. O
Arglwydd, yr Unig Fab, Iesu Grist; O Arglwydd
Dduw, Oen Duw, Fab y Tad, sy'n dwyn ymaith
bechod y byd, trugarha wrthym; tydi sy'n eistedd
ar ddeheulaw Duw Dad, derbyn ein gweddi.
Oherwydd ti yn unig sy'n Sanctaidd; ti yn unig
yw'r Arglwydd; ti yn unig, O Grist, gyda'r Ysbryd
Glân, sydd Oruchaf yng ngogoniant Duw Dad.
Amen.*

Cerddoriaeth

Missa Brevis, Benjamin Britten (1913-1976)

Codwn ar ein traed gyda'r offeiriad ar derfyn y Gloria in excelsis Deo

Gweddi Gasgl

Gweddiwn.

Hollalluog a byth fywiol Dduw, megis ar y dydd hwn y
cyflwynwyd dy unig-anedig Fab yn y deml yn sylwedd ein
cnawd, erfyniwn yn ostyngedig ar i'th Fawredd felly ein
cyflwyno ninnau â chalonnau pur a glân; trwy'r un Iesu Grist ein
Gwaredwr.

Amen.

Eisteddwn

Gair

Salmyddiaeth

Y Mawr yw Duw a theilwng iawn o fawl.

R̥ Mawr yw Duw a theilwng iawn o fawl.

Mawr yw'r Sanctaidd Un a theilwng iawn o fawl yn ninas ein Duw, y mynydd sanctaidd. Teg o uchder, llawenydd yr holl ddaear, yw Mynydd Seion.

Ar lechweddau'r Gogledd, dyma ddinas y Brenin Mawr. Oddi mewn i'w cheyrydd y mae Duw iddi'n amddiffynfa.

R̥ Mawr yw Duw a theilwng iawn o fawl.

O Dduw, yr ydym wedi portreadu dy ffyddlondeb yng nghanol dy deml. Fel y mae dy enw, O Dduw, felly y mae dy fawl yn ymestyn hyd derfynau'r ddaear.

Y mae dy ddeheulaw'n llawn o gyfiawnder; bydded i Fynydd Seion lawenhau. Bydded i drefi Jwda orfoleddu oherwydd dy farnedigaethau.

R̥ Mawr yw Duw a theilwng iawn o fawl.

Salm 48:1-3, 9-11

Cerddoriaeth

Simon Ogdon

Darlleniad

Darlleniad o lyfr Haggai.

Dyma a ddywed eich Sanct: A adawyd un yn eich plith a welodd y tŷ hwn yn ei ogoniant cyntaf? Sut yr ydych chi yn ei weld yn awr? Onid megis dim yn eich golwg? Yn awr, ymgryfha, Sorobabel, medd y Santaidd Un, ac ymgryfha, Josua fab Josedec, yr archoffeiriad, ac ymgryfhewch, holl bobl

y tir, medd y Santaidd Un. Gweithiwch, oherwydd yr wyf fi gyda chwi, medd Duw'r Lluoedd, yn unol â'r addewid a wneuthum i chwi pan ddaethoch allan o'r Aifft. Y mae fy ysbryd yn aros yn eich plith; peidiwch ag ofni. Oherwydd fel hyn y dywed Duw'r Lluoedd: Unwaith eto, ymhen ychydig, yr wyf am ysgwyd y nefoedd a'r ddaear, y môr a'r sychdir, ac ysgydwaf hefyd yr holl genhedloedd; daw trysor yr holl genhedloedd i mewn, a llanwaf y tŷ hwn â gogoniant, medd Duw'r Lluoedd. Eiddof fi yr arian a'r aur, medd Duw'r Lluoedd. Bydd gogoniant y tŷ diwethaf hwn yn fwy na'r cyntaf, ac yn y lle hwn rhof heddwch.

Clywch air bywyd i'n byd.

Diolch a fo i Dduw.

Haggai 2:3-9

Codwn ar ein traed, gan droi i wynebu'r Efengyllydd yng Nghorff yr Eglwys

Efengyl

Y Halelwia. R Halelwia. Y Goleuni i fod yn ddatguddiad i'r Cenhedloedd ac yn ogoniant i'th bobl Israel. R Halelwia.

Gras a thangnefedd a fo gyda chwi.

A'th gadw di yng nghariad Crist.

Gwrandewch yr Efengyl Sanctaidd yn ôl ✠ Sant Luc.

Gogoniant i ti, O Grist.

Bryd hynny: Pan ddaeth amser eu puredigaeth yn ôl Cyfraith Moses, cymerodd y rheini Iesu ag ef i fyny i Jerwsalem i'w gyflwyno i Dduw, yn unol â'r hyn sydd wedi ei ysgrifennu yng Nghyfraith Duw: "Pob gwryw cyntafanedig, fe'i gelwir yn sanctaidd i Dduw"; ac i roi offrwm yn unol â'r hyn sydd wedi ei ddweud yng Nghyfraith Duw: "Pâr o durturod neu ddau gyw colomen." Yn awr yr oedd dyn yn Jerwsalem o'r enw Simeon; dyn cyfiawn a duwiol oedd hwn, yn disgwyl am ddiddanwch Israel; ac yr oedd yr Ysbryd Glân arno. Yr oedd wedi cael datguddiad gan yr Ysbryd Glân na welai farwolaeth cyn gweld

Sanct Duw, y Meseia. Daeth i'r deml dan arweiniad yr Ysbryd; a phan ddaeth y rhieni â'r plentyn Iesu i mewn, i wneud ynglyn ag ef yn unol ag arfer y Gyfraith, cymerodd Simeon ef i'w freichiau a bendithiodd Dduw gan ddweud: "Yn awr yr wyt yn gollwng dy was yn rhydd, O Sanctaidd Un, mewn tangnefedd yn unol â'th air; oherwydd y mae fy llygaid wedi gweld dy iachawdwriaeth, a ddarperaist yng ngwydd yr holl bobloedd: goleuni i fod yn ddatguddiad i'r Cenhedloedd ac yn ogoniant i'th bobl Israel."

Yr oedd ei dad a'i fam yn rhyfeddu at y pethau oedd yn cael eu dweud amdano. Yna bendithiodd Simeon hwy, a dywedodd wrth Fair ei fam, "Wele, gosodwyd hwn er cwmp a chyfodiad llawer yn Israel, ac i fod yn arwydd a wrthwynebir; a thithau, trywenir dy enaid di gan gleddyf; felly y datguddir meddyliau calonnau lawer." Yr oedd proffwydes hefyd, Anna merch Phanuel o lwyth Aser. Yr oedd hon yn oedrannus iawn, wedi byw saith mlynedd gyda'i gŵr ar ôl priodi, ac wedi parhau'n weddw nes ei bod yn awr yn bedair a phedwar ugain oed. Ni byddai byth yn ymadael â'r deml, ond yn addoli gan ymprydio a gweddïo ddydd a nos. A'r awr honno safodd hi gerllaw a moli Duw, a llefaru am y plentyn wrth bawb oedd yn disgwyl rhyddhad Jerwsalem.

Dyma Efengyl ein Gwaredwr.

Moliant i ti, O Grist.

Luc 2:22-38

Eisteddwn ar gychwyn y bregeth

Pregeth

Y Canon dros Fywyd Cynulleidfaol

Ar derfyn y bregeth, codwn ar ein traed

Credo

Ar y cyd, gadewch inni gadarnhau ein ffydd.

**Yr wyf yn credu ac yn ymddiried yn Nuw Dad,
a greodd bopeth sydd.**

**Yr wyf yn credu ac yn ymddiried yn ei Fab Iesu Grist,
a brynodd ddynolryw.**

**Yr wyf yn credu ac yn ymddiried yn ei Ysbryd Glân,
sy'n rhoi bywyd i bobl Dduw.**

**Yr wyf yn credu ac yn ymddiried yn un Duw,
Dad, Mab ac Ysbryd Glân.
Amen.**

Ymbiliau

Gyda'n holl galon a'n holl feddwl gweddiwn ar Dduw.

Eisteddwn neu benliniwn

Defnyddiwn yr ymatebion

✠ O Dduw, yn dy drugaredd,
✠ **Gwrando ein gweddi.**

✠ Gorffwys tragwyddol dyro iddynt, O Dduw.
✠ **A llewyrched goleuni gwastadol arnynt.**
✠ ✠ Gorffwysed hwy mewn tangnefedd.
✠ **A chyfodi mewn gogoniant.**

✠ Dad trugarog,
✠ **Derbyn y gweddïau hyn**
er mwyn dy Fab, ein Gwaredwr Iesu Grist.
Amen.

Codwn ar ein traed

Nawr, Waredwr, nawr, fy Ngheidwad,
nawr, Sanctaidd Dduw,
gwêl fy llygaid, gwêl fy enaid
wir olau gwiw;
ymadawed gofid oesau,
ymadawed hir hiraethau,
ymadawed t'wylwch; golau
Crist nawr sydd fyw.

I Dduw Dad y bo gogoniant,
gwawr, tarddiad bod;
i Dduw'r Mab, ein peraidd foliant,
Gair, beunydd fodd;
i Dduw'r Ysbryd Glân, ein haberth
cu o fawl, ein machlud perffaith,
Drindod brydferth, gydnerth, gyfwerth
hyd oesau'n clod.

Geiriau

Nunc dimittis; Luc 2

Efelychiad mydryddol

Siôn B. E. Rhys Evans

Cerddoriaeth | "Ar Hyd y Nos"

Alaw werin Gymreig

Parhawn ar ein traed tan y rhannwn y Tangnefedd

Deuwn i'r fangre hon â'r bara sy'n gynhaliaeth.

Fe ddaw inni'n fara'r bywyd.

Deuwn i'r fangre hon â'r gwin sy'n mwyneiddio.

Fe ddaw inni'n waed einioes y byd.

Gweddi Ewcharistaidd

Gras a thangnefedd a fo gyda chwi.

A'th gadw di yng nghariad Crist.

Dyrchefwch eich calonnau.

Yr ydym yn eu dyrchafu at yr Arglwydd.

Diolchwn i'r Arglwydd ein Duw.

lawn yw rhoi ein diolch a'n clod.

lawn yn wir, ein dyletswydd a'n llawenydd bob amser ac ym mhob lle, yw diolch i ti, Dad Sanctaidd, hollalluog a bythfywiol Dduw, trwy Iesu Grist ein Harglwydd.

Ac yn awr dathlwn ddatguddiad dy ogoniant a amlygwyd drwy'r Gair a ddaeth yn gnawd. Addolodd y doethion ef yn frenin yr holl genhedloedd. Ar lan yr lorddonen gorchmynnaist ni i wrando ar dy annwyl Fab wrth iddo gyfodi o ddŵr y bedydd. Yng Nghana amlygodd ei allu i ddatguddio'r greadigaeth newydd yn y dŵr a drowyd yn win. Ef yw'r eneihiog, dy Feseia di, sy'n dwyn gobaith ac iachawdwriaeth i'r byd.

Felly, gyda llu'r angylion a holl gwmpeini'r nef, cyhoeddwn ogoniant dy enw ac ymuno â hwy yn eu hemyn diderfyn o fawl:

Sanctus, sanctus, sanctus, Dominus Deus Sabaoth. Pleni sunt coeli et terra Gloria tua. Hosanna in excelsis.

✠ Benedictus qui venit in nomine domini. Hosanna in excelsis.

Cyfieithiad

Sanctaidd, sanctaidd, sanctaidd Arglwydd, Duw gallu a nerth, nef a daear sy'n llawn o'th ogoniant. Hosanna yn y goruchaf. ✠ Bendigedig yw'r hwn sy'n dyfod yn enw'r Arglwydd. Hosanna yn y goruchaf.

Cerddoriaeth

Missa Brevis, Benjamin Britten (1913-1976)

Pob moliant a diolch i ti, y gwir a'r bywiol Dduw, Crëwr pob peth, Rhoddwr bywyd. Lluniaist ni ar dy ddelw dy hun, ond yr ydym ni wedi difwyno'r ddelw honno a syrthio'n brin o'th ogoniant. Rhoddwn ddiolch i ti am anfon dy Fab i rannu ein bywyd ni; fe'i hildiaist i farwolaeth fel y câi'r byd ei achub, a'i atgyfodi oddi wrth y meirw fel y bo i ni fyw ynddo ef, ac yntau ynom ninnau.

Sancteiddia â'th Ysbryd y bara hwn a'r gwin hwn, dy roddion inni, fel y bônt i ni yn gorff a gwaed ein Hiachawdwr, Iesu Grist.

Y nos y bradychwyd ef, cymerodd fara ac, wedi rhoi diolch, fe'i torrodd a'i roi i'w ddisgyblion, gan ddweud, Cymerwch, bwytwch; hwn yw fy nghorff a roddir drosoch: gwnewch hyn er cof amdanaf. ✠

Yr un modd ar ôl swper cymerodd y cwpan, ac, wedi rhoi diolch, fe'i rhoddodd iddynt, gan ddweud, Yfwch o hwn bawb, oherwydd hwn yw fy ngwaed o'r cyfamod newydd a dywelltir drosoch a thros lawer er maddeuant pechodau: gwnewch hyn bob tro yr yfwch ef er cof amdanaf. ✠

Gadewch inni gyhoeddi dirgeledd y ffydd:

Bu farw Crist.

Atgyfododd Crist.

Daw Crist mewn gogoniant.

Fel y gorchmynnodd ef inni, O Dad, yr ydym yn cofio Iesu Grist, dy Fab. Gan gyhoeddi ei farwolaeth fuddugoliaethus, a chan ymlawenhau yn ei atgyfodiad, a disgwyl iddo ddod mewn gogoniant, deunw â'r bara hwn a'r cwpan hwn i ti. Derbyn ein haberth o ddiolch a moliant.

Adfer ac adfywia dy holl bobl, adnewyddu ni a phawb y gweddiwn trostyt â'th ras a'th ✠ fendith nefol a derbyn ni yn y diwedd gyda'th holl saint i'r llawenydd diderfyn hwnnw a addawyd inni gan dy Fab, ein Harglwydd Iesu Grist.

Trwyddo ef, gydag ef, ynddo ef, yn undod yr Ysbryd Glân, eiddot ti, Dad hollalluog, yw pob anrhydedd a gogoniant, yn oes oesoedd.

✠ **Amen.**

Gweddi'r Arglwydd

Fel y dysgodd ein Hiachawdwr ni, gweddiwn yn hyderus:

Ein Tad, yr hwn wyt yn y nefoedd, sancteiddier dy enw, deled dy deyrnas, gwneler dy ewyllys; megis yn y nef, felly ar y ddaear hefyd. Dyro i ni heddiw ein bara beunyddiol a maddau i ni ein dyledion, fel y maddeuwn ninnau i'n dyledwyr. Ac nac arwain ni i brofedigaeth; eithr gwared ni rhag drwg. Canys eiddot ti yw'r deyrnas, a'r gallu, a'r gogoniant, yn oes oesoedd. Amen.

Tangnefedd

Yn dy eni di, O Dduw, aileniir y byd; dy gorff toredig yn gyflawn yn adnewyddiad dy greadigaeth.

Tangnefedd y Bythol Dduw a fo gyda chwi bob amser.

A'th gadw di ynghariad Crist.

Rhannwn arwydd o Dangnefedd.

Rhannwn arwydd o Dangnefedd; yna penliniwn neu eisteddwn

Torri

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis. Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis. Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, dona nobis pacem.

Cyfieithiad

Oen Duw, sy'n dwyn ymaith bechodau'r byd: trugarha wrthym. Oen Duw, sy'n dwyn ymaith bechodau'r byd: trugarha wrthym. Oen Duw, sy'n dwyn ymaith bechodau'r byd: dyro inni dy dangnefedd.

Cerddoriaeth

Missa Brevis, Benjamin Britten (1913-1976)

Cymuno

✠ Iesu yw Oen Duw sy'n dwyn ymaith bechodau'r byd. Gwyn eu byd y rhai a elwir i'w swper.

**Waredwr, nid wyf yn deilwng i'th dderbyn,
ond dywed y gair a chaf fy iacháu.**

Motét

lôr, nawr gollyngi dy was mewn tangnefedd, yn ôl dy air;
cans gwelais dy iachawdwriaeth, sydd a baratoaist gerbron
wyneb yr holl bobloedd; goleuni i oleuo'r Cenhedloedd, a
gogoniant dy bobl Israel. Gogoniant fo i Dduw Dad, ac i Dduw'r
Mab, ac i Dduw'r Ysbryd Glân; fel yr oedd yn y dechreuad,
mae'n awr, a'n fythol y bydd; yn oes oesoedd. Amen.

Geiriau

Nunc dimittis; Luc 2

Cerddoriaeth

Geoffrey Burgon (1941-2010)

Ar ôl i bawb Gymuno, safwn i ganu'r emyn, tra y caiff ein canhwyllau eu cynnau

Emyn

Iesu, Geidwad bendigedig,
ffrind yr egwan a'r methodig,
tyner ydwyt a charedig;
rho dy ras yn nerth i ni.

Iesu, buost gynt yn faban
yn y llety tlawd, anniddan;
Brenin nef a daear weithian,
dirion Arglwydd, ydwyt ti.

lesu, drosom buost farw
ar y croesbren creulon, garw:
dirfawr werth yr aberth hwnnw
egyr byrth y nef i ni.

lesu, gwyddost ein meddyliau,
ein llawenydd a'n gofidiau;
rho dy ras i'n tywys ninnau
i'th wirionedd sanctaidd di.

lesu da, bydd di'n arweinydd,
hwyr a bore, inni beunydd;
ac os daw tymhestlog dywydd
rho dy ras yn nerth i ni.

Geiriau

Percy Dearmer (1867-1936)

Cyfieithiad

John Thomas Jones (1894-1875)

Cerddoriaeth | "Quem Pastores"

Carol Almaenaidd o'r 14eg ganrif

Parhawn ar ein traed

Bendithio canhwyllau ac ymadael

Mae'n cymorth yn enw Duw.

A wnaeth nef a daear.

Gras a thangnefedd a fo gyda chwi.

A'th gadw di ynghariad Crist.

Bendithia, O Dduw, y canhwyllau hyn – y rhai sydd ynghyn heddiw i oleuo'r deml gysegredig hon i'th ogoniant, a'r rhai a neilltuwyd ar gyfer y flwyddyn o'n blaen i'w cynnau feunydd gan weddiâu pererinion; fel y cyrhaeddo golau gwan ein gobeithion a'n hiraeth y deml dragwyddol honno lle'r wyt ti'n byw ac yn teyrnasu, ac fel y cwmp ar ein llwybrau ninnau belydrau o oleuni tragwyddol dy ysblander i lawenhau ein calonnau ac i ddifa'n hofnau; trwy lesu Grist, sydd Oleuni'r byd.

Amen.

Bydded i Grist,
a gasglodd yn un bopeth daearol a nefol,
trwy gymryd ein cnawd ni,
eich llenwi â'i lawenydd a'i dangnefedd;
a bendith Duw hollalluog,
y Tad, ✠ y Mab, a'r Ysbryd Glân,
a fo yn eich plith ac a drigo gyda chwi yn wastad.

Amen.

Awn ymaith mewn tangnefedd.

Yn Enw Crist. Amen.

Parhawn ar ein traed hyd nes i'r gweinidogion ymadael; yna eisteddwn neu ymadael

Offrymddarn ar yr organ

Prelwd, César Franck (1822-1890)

Hysbys

Camu o Ŵyl Fair y Canhwyllau tua'r Grawys

Mae Gŵyl Fair y Canhwyllau yn nodi diwedd ein dathliad o dymor y Dolig. Mae'n hyfryd ein bod wedi llwyddo i ddathlu Gŵyl Fair nid yn unig yn y Cymun ar y Sul, ond gyda pherfformiad ar Noswyl yr Ŵyl o waith campus Benjamin Britten, *Ceremony of Carols*.

I ni fel cymuned, mae Gŵyl Fair y Canhwyllau yn cloi tymor hirach, a ddechreuodd ar Sul yr Adfent. Mae wedi bod yn gyfnod prysur wrth i ni geisio myfyrio, mewn litwrgi, cerddoriaeth a gweddi, ar ddirlgelwch Duw gyda ni. Mae hefyd wedi bod yn gyfnod pan mae ein bywyd ar y cyd fel cymuned addolgar wedi parhau i aeddfedu a sefydlogi. Nid yw hyn oll wedi digwydd heb waith caled sylweddol gan dîm y Gadeirlan ar ei ehangaf. Mae fy niolch ar ran cymuned y Gadeirlan a Bro Deiniol yn

fawr i'n stiwardiaid, gweision bwrdd yr allor, cerddorion, pregethwyr ac offeiriaid. Yn y cefndir, ond yn hollbwysig, mae gweinidogaeth Banc Bwyd y Gadeirlan hefyd wedi bod ar ei phrysura; ac aiff fy niolch hefyd i'r tîm sy'n cynnal y weinidogaeth achubol honno.

Y Sul nesaf, byddwn yn dechrau pennod newydd, ar ffurf pedair wythnos yn arwain at y Grawys, tymor y Grawys ei hun, a'r Wythnos Fawr yn arwain at Sul y Pasg. Bydd rhifyn newydd o **Buchedd Bangor**, a fydd ar gael yn ystod yr wythnos hon, yn amlinellu ein holl ddefodau a dathliadau hyd at Ddydd y Pasg. Bydd hefyd yn cyflwyno'r gyfres bregethu, o'r enw "Yno bydd dy galon", a fydd yn ganolbwynt i'n pregethu a'n dysgu dros y deg Sul nesaf.

Byddwch yn siwr o'm gweddïau drosoc'h chi fel aelodau cymuned y Gadeirlan a Bro Deiniol, wrth i ni barhau i gamu ymlaen mewn ffydd, gobaith a chariad, hyd at bopeth sydd o'n blaenau.

Clas

Datblygodd yr eglwys Geltaidd ganoloesol sefydliad nodedig, a elwid y **clas** – cymuned o glerigion yn cydfyw yn golegol o gylch eglwys, ac yn ymledu i bregethu a dysgu ledled ardal eang. Bu i “fangor” Deiniol rhywbeth o gymeriad y clas; a chlas Beuno yng Nghlynnog Fawr oedd un o clasau amlycaf yng Nghymru gyfan.

Rydym yn benthycar term **Clas** fel teitl ar gyfer fforwm Zoom bob pythefnos, a fydd yn ymgynnull ar ddydd Llun am 6.30pm, i roi cyfle inni ddysgu, trafod a myfyrio. Yn bennaf, bydd sesiynau **Clas** yn cynnwys yr Is-Ddeon ac aelodau eraill o dîm y Gadeirlan mewn sgwrs â gwestai, am eu bywyd neu bwnc penodol y maent yn arbenigwr arno. Yna bydd cyfle i holi a thrafod. Disgwylwch i bob sesiwn bara rhwng 45 munud ac awr.

Ystyriwch ymuno â ni mewn sgwrs a myfyrdod. ID cyfarfod Zoom yw **857 3402 4520** a'r cod pas yw **606397**, a bydd yr ystafell Zoom ar agor o 6.15pm. Mae'r tair sesiwn gyntaf yn sgysiaau Saesneg; edrychwn ymlaen at ehangu'r ddarpariaeth dros yr wythnosau nesaf.

7 Chwefror

Y Canon dros Fywyd Cynulleidfaol a'r Is-Ddeon yn cyflwyno ein cyfres bregethu newydd, “Yno bydd dy galon”

21 Chwefror

Yr Is-Ddeon mewn sgwrs â Mary Stallard, Esgob Cynorthwyol newydd Bangor

7 Mawrth

Yr Is-Ddeon mewn sgwrs â Jordan Hillebert am fywyd a gwaith y diwinydd Henri de Lubac

Ein gweddi

Ein hesgobaeth Ardal Weinidogaeth Bro Seiriol

Yn glâf Lis Perkins

A fu farw'n ddiweddar Simon Roberts

Gŵyl goffa Harold Owen (31); Frederick M. Jones, priest (2); Sioned Ann Jones (3); Sheila Dorothy Ward

Yr wythnos

Yn ddyddiol, Llun i Sadwrn

11am-3pm Cadeirlan ar agor i bawb

12.30pm Cymun Bendigaid | Holy Eucharist

Dydd Mawrth

5.30pm Gosber ar Gân | Choral Evensong

Thursday

11.15am Perfformiad Dydd Iau | Thursday Recital

Joe Cooper | Organ

5.30pm Gosber ar Gân | Choral Evensong

Dydd Sul 6 Chwefror | Pedwerydd Sul cyn y Grawys

8.15am Holy Eucharist

9.15am Cymun Bendigaid ar Gân

Yr Is-Ddeon yn pregethu
Chanson de matin, Elgar
Cymun yn C, Mathias
Ave verum, Elgar
Cantique, Elgar

11am Choral Holy Eucharist

The Sub-Dean preaching

3.30pm Gosber ar Gân | Choral Evensong

Cefnogaeth

Caiff y fangre sanctaidd hon llawn ffydd, gobaith a chariad, a phopeth sy'n digwydd yma, ei chynnal gan eich haelioni chi.

1 I roi rhodd ar-lein ar eich ffôn heddiw, sganwch y cod QR isod.

2 Defnyddiwch ein peiriant rhoi digyswllt yng nghefn Corff yr Eglwys i dapio'ch cerdyn neu'ch ffôn.

3 Rhowch rodd arian parod yn un o'r basgedi casglu rhoddion yng nghefn Corff yr Eglwys heddiw.

4 I sefydlu rhodd Debyd Uniongyrchol misol, gyda'r opsiwn i ychwanegu Cymorth Rhodd, chwiliwch ar-lein am "Eglwys yng Nghymru Rhoi yn Syth" a dewis "Bro Deiniol" o dan "Buddiolwr".

Trwy roi rhodd, byddwch yn ein helpu i barhau â'n gwaith hanfodol.

Cadeirlan ac Eglwys Archesgobol Deiniol Sant ym Mangor

Esgob ac Archesgob Cymru
Y Parchediacaf Andrew T. G. John
esgob.bangor@eglwysyngnghymru.org.uk

Is-Ddeon
Canon Siôn B. E. Rhys Evans
sionrhyssevans@eglwysyngnghymru.org.uk

Canon dros Fywyd Cynulleidfaol
Canon Tracy Jones
tracyjones@eglwysyngnghymru.org.uk

Cyfarwyddwr Cerdd
Joe Cooper
joecooper@eglwysyngnghymru.org.uk

Organydd
Martin Brown
martinbrown@eglwysyngnghymru.org.uk

Gweinidog Teulu
Naomi Wood
naomiwood@eglwysyngnghymru.org.uk

Darlennydd ac Ystlydd
Elma Taylor

Clerc y Cabidwl
Robert Jones
robertjones@eglwysyngnghymru.org.uk

Canon Emeritws
Canon Angela Williams

Aelodau o Goleg Offeiriadol y Gadeirlan
Y Parchg Ddr John Prysor-Jones, y Tra Pharchg Athro Gordon McPhate, y Parchg Peter Kaye

Pensaer y Gadeirlan
Simon Malam

Rhif elusen 1158340

Cynaliadwyedd a chaniatâd

Rydym yn defnyddio papur sydd wedi ei ailgylchu 100% a'i gynhyrchu â charbon deuocsid isel.

Caiff rhai o'n gwasanaethau'n eu ffrydio ar Facebook o gamera ym mhen dwyreiniol Corff yr Eglwys sy'n wynebu'r dwyrain, ac mae'r recordiad ar gael wedi hynny ar dudalen Facebook y Gadeirlan. Efallai y bydd ffotograffydd swyddogol ar ddyletswydd. Mae eich presenoldeb yn gyfystyr â'ch caniatâd i gael eich cynnwys mewn unrhyw ffilmio, tynnu lluniau, recordio sain neu ddarlledu. Os nad ydych am i ffotograff ohonoch chi neu blentyn yn eich gofal gael ei ddefnyddio gan y Gadeirlan, siaradwch ag aelod o dîm y Gadeirlan.

Cydnabyddiaethau

Atgynhyrchir deunydd yn y drefn hon o wasanaeth o dan CLL 280874. Mae'r gwasanaeth hwn yn cynnwys rhannau o'r **Drefn ar gyfer y Cymun Bendigaid 2004** hawlfraint © Gwasg yr Eglwys yng Nghymru 2004 Mae'r llithoedd a'r salmyddiaeth Gymraeg yn seiliedig ar **The New Revised Standard Version of the Bible** ac **Y Beibl Cymraeg Newydd: Argraffiad Diwygiedig**. Daw cytgan y salmyddiaeth Gymraeg o Nicander, **Y Psallwyr** (1850) a'r salmyddiaeth Saesneg o **The Saint Helena Breviary** (2019).

Ar y clawr ceir rhan o ddarlun o Gyflwyniad Crist gan Giovanni di Paolo (1398-1482) yn Amgueddfa'r Met.

